

GLOBALITZACIÓ I DESIGUALTAT

- Existeixen diferents **indicadors** que permeten mesurar el nivell de **desenvolupament** d'un país: Producte Interior Brut (**PIB**), PIB real per habitant, Índex de Desenvolupament Humà (**IDH**), Consum de **calories** per persona (2500), Línia de Pobresa Humana (**LPH**), etc.
- Grans **desigualtats** pel que fa a **l'accés a la riquesa**: els països més rics superen els 35000 dòlars de renda per habitant i any, mentre que altres regions pobres no arriben als 1000 dòlars anuals.
- **L'accés desigual al benestar** (esperança de vida, accés a l'educació...) també és una constant de la globalització. .
- Més de 1000 milions de persones passen **fam** al món, especialment a la regió **sudafricana**. Les causes són naturals i humanes.
- En canvi, als **països rics**, **l'obesitat** és un problema sanitari.

LA POBRESA AL MÓN EL 1990 I EL 2001 ⁽¹⁾

zones	pobres el 1990 (milions)	pobres el 2001 (milions)
Est d'Àsia i Pacífic	472	271
Xina	375	212
Sud d'Àsia	462	431
Europa i Àsia central	2	17
Orient Mitjà i nord d'Àfrica	6	7
Àfrica subsahariana	227	313
Amèrica Llatina i Carib	49	50

(1) Població que viu amb menys d'1 dòlar al dia.

1 Identifica les àrees on es va reduir més la pobresa entre el 1990 i el 2001.

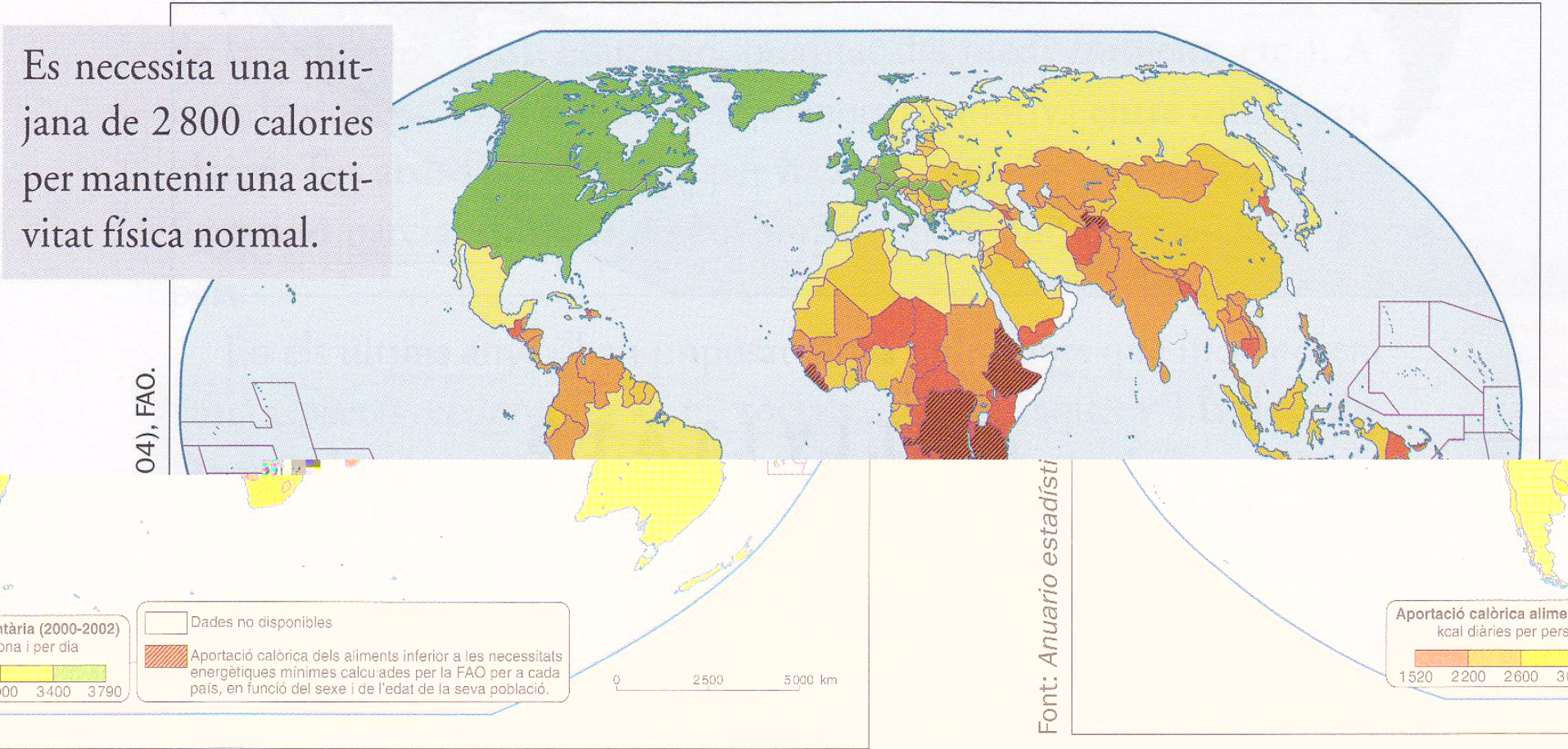
2 Ara assenyala les zones que s'han empobrit més en aquest mateix període.

POBLACIÓ DE MENYS DE 15 ANYS EN ALGUNS PAÏSOS (2004)

país	% de població
Japó	14,1
Espanya	14,3
Suïssa	16,8
França	18,2
Austràlia	20
Austràlia	20
Malàisia	32,8
Paraguai	38
Sudan	39,5
Senegal	43
Uganda	50

4.2. La fam i la sobrealimentació

Es necessita una mitjana de 2 800 calories per mantenir una activitat física normal.

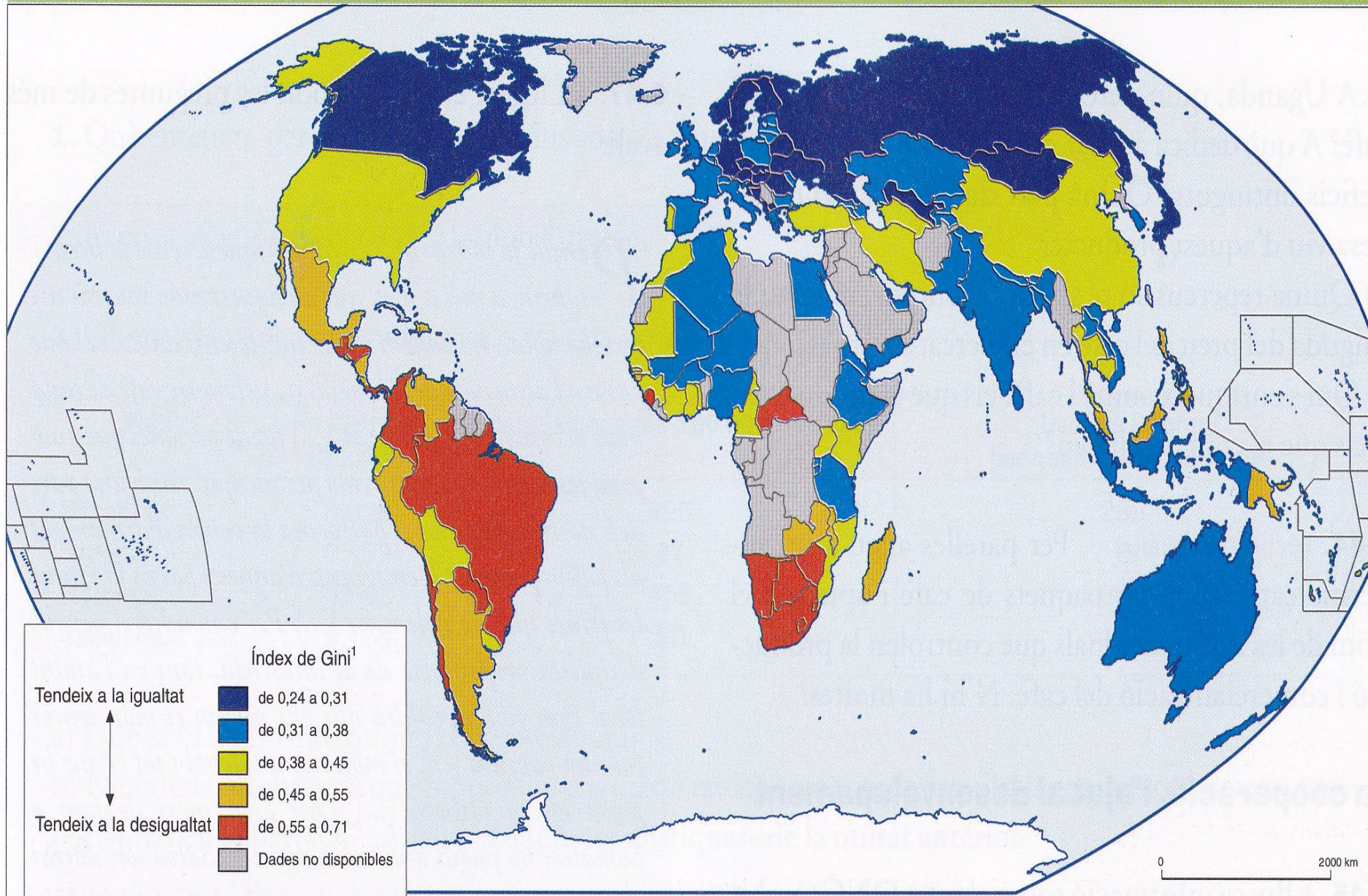
mentàries (calories per persona i per dia) (2000–2002).

aquest mapa: una amb els països amb població infraalimentada
b els països amb població sobrealimentada (més de 3 400 calories).

Font 8. Mapa de les desigualtats ali

6.17. Elabora dues llistes a partir d'
(menys de 2 200 calories) i l'altra amb

Mapa de l'Índex de Gini

1. L'Índex de Gini és una mesura del grau de desigualtat pel que fa a la distribució de rendes d'un país, d'una regió o d'una ciutat. Varia de 0 a 1: 0 significa igualtat perfecta (tothom té la mateixa renda) i 1 significa desigualtat absoluta (una persona ho rep tot, els altres no reben res).

País	PIB per càpita (en dòlars EUA, PPA) (2003)	Esperança de vida en néixer (en anys) (2003)	Taxa d'alfabetització d'adults (en % de persones de 15 anys i més grans) (2003)	Nivell d'es- colarització (en %) ¹ (2002-2003)	IDH (2003)	Rànquing IDH
Espanya	22 391	79,5	97,7	94	0,928	21
Emirats Àrabs Units	22 420	78	77,3	74	0,849	41
Qatar	19 844	72,8	89,2	82	0,849	40
Portugal	18 126	77,2	92,5	94	0,904	27
Sri Lanka	3 778	74	90,4	69	0,751	93
Egipte	3 950	69,8	55,6	74	0,659	119

1. Ràtio bruta combinada de la matriculació a les escoles de primària, secundària i terciària.

Font: Informe sobre el Desenvolupament Humà (2005).

4.3. La malaltia, la salut i l'esperança de vida

Font: Informe sobre el Desenvolupament Humà (2005).

País	Mortalitat menors 5 anys (per cada 1 000 nascuts vius)	Esperança de vida en néixer (en anys) 2003	Metges per cada 100 000 persones
Japó	4	82	201
Islàndia	4	80,7	347
Suïssa	5	80,5	352
Austràlia	6	80,3	249
Zimbabwe	126	36,9	6
Rep. Centreafricana	180	39,3	4
Malawi	178	39,7	1
Sierra Leone	284	40,8	7

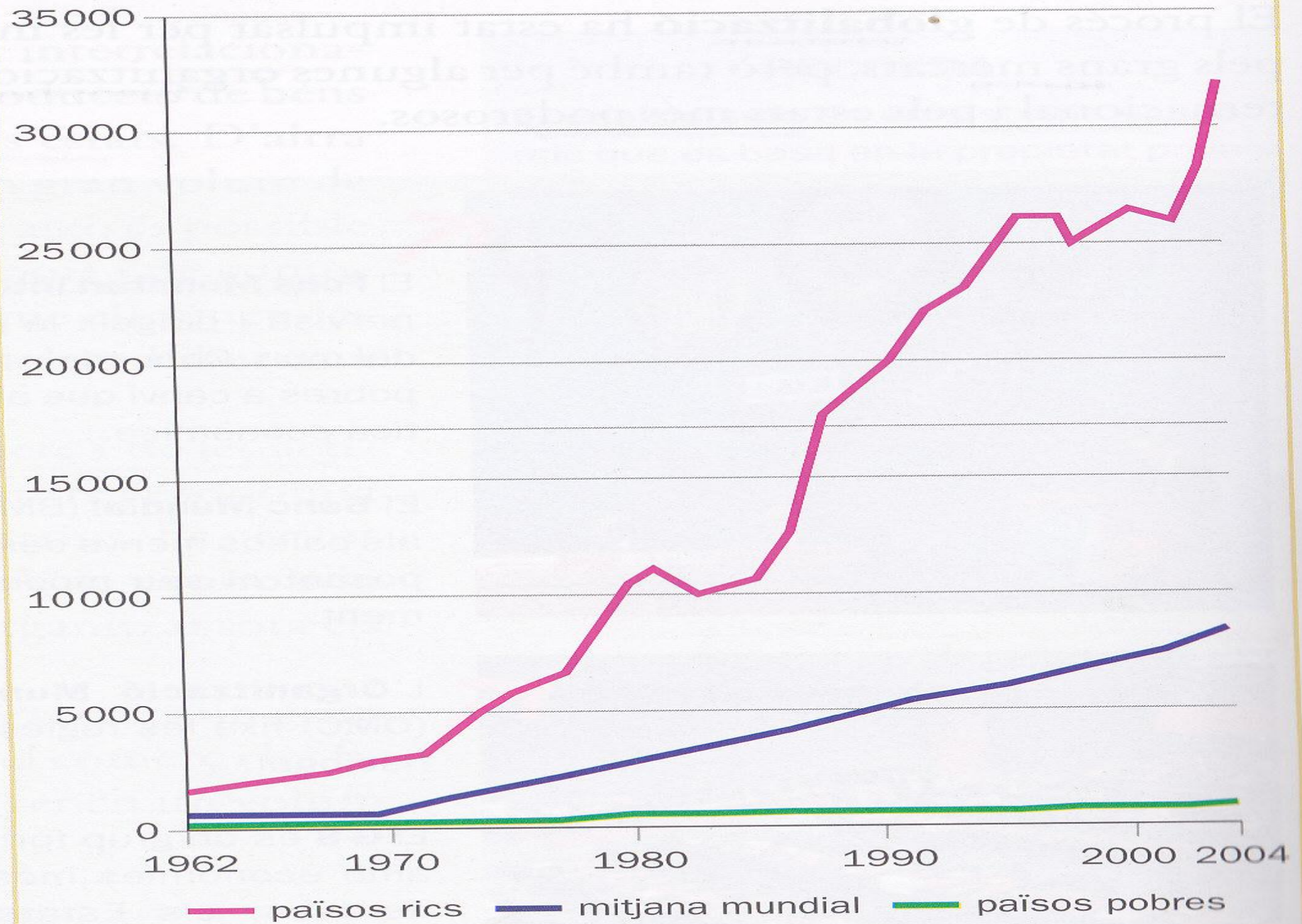
Font 10. *Qualitat de vida i sanitat.*

6.18. *Relaciona la mortalitat infantil i l'esperança de vida d'aquests països amb el nombre de metges de què disposen.*

LA GLOBALITZACIÓ ECONÒMICA

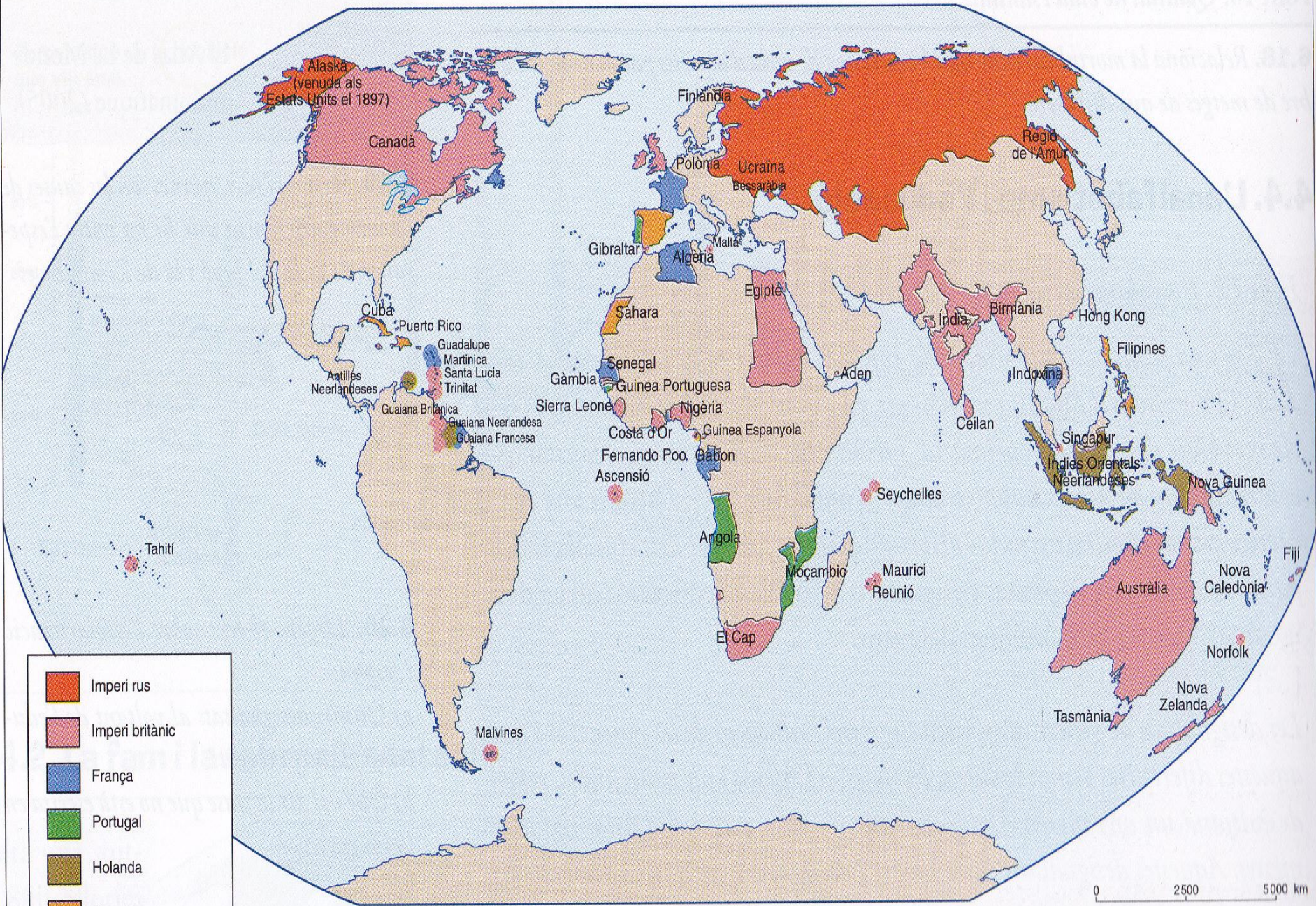
- S organitza a l'entorn de **tres centres** de poder econòmic i polític: **els Estats Units, la Unió Europea i el Japó.**
- Els països de la **perifèria** tenen un baix nivell de productivitat, un comerç **desavantatjós** i una forta dependència tecnològica i financera (bona part d **Àfrica**).
- La semiperifèria la formen països amb un paper cada vegada més important a Amèrica del Sud i el sud-est asiàtic.
- La concentració del capital i la formació de **grans empreses** uneix poder econòmic i poder polític.
- Un mercat de **lliure competència** enganyós i desigual que només beneficia companyies de països poderosos.
- Borses mundials i moviment de **capital especulatiu** (risc de crisis).

(RNB en dòlars per habitant)

CAUSES DE LA DESIGUALTAT

- Els **desequilibris demogràfics**: la població als països pobres és molt nombrosa i jove, i davant la pobresa tendeix a emigrar.
- La **descolonització** de mitjan segle XX. El domini econòmic i polític de les antigues metròpolis encara existeix. La població poc preparada i amb escassos mitjans materials pateix guerres.
- El **comerç desigual** endeuta els països pobres, que demanen crèdits als rics a pagar amb interessos i que ofeguen l'economia.
- Els governs dels països subdesenvolupats **ofeguen** els agricultors amb **impostos**, quan els **crèdits** de vegades es destinen a **armes**.
- La **pau**, l'elecció de governs **democràtics** i el respecte dels **drets humans** són bàsics per al desenvolupament.

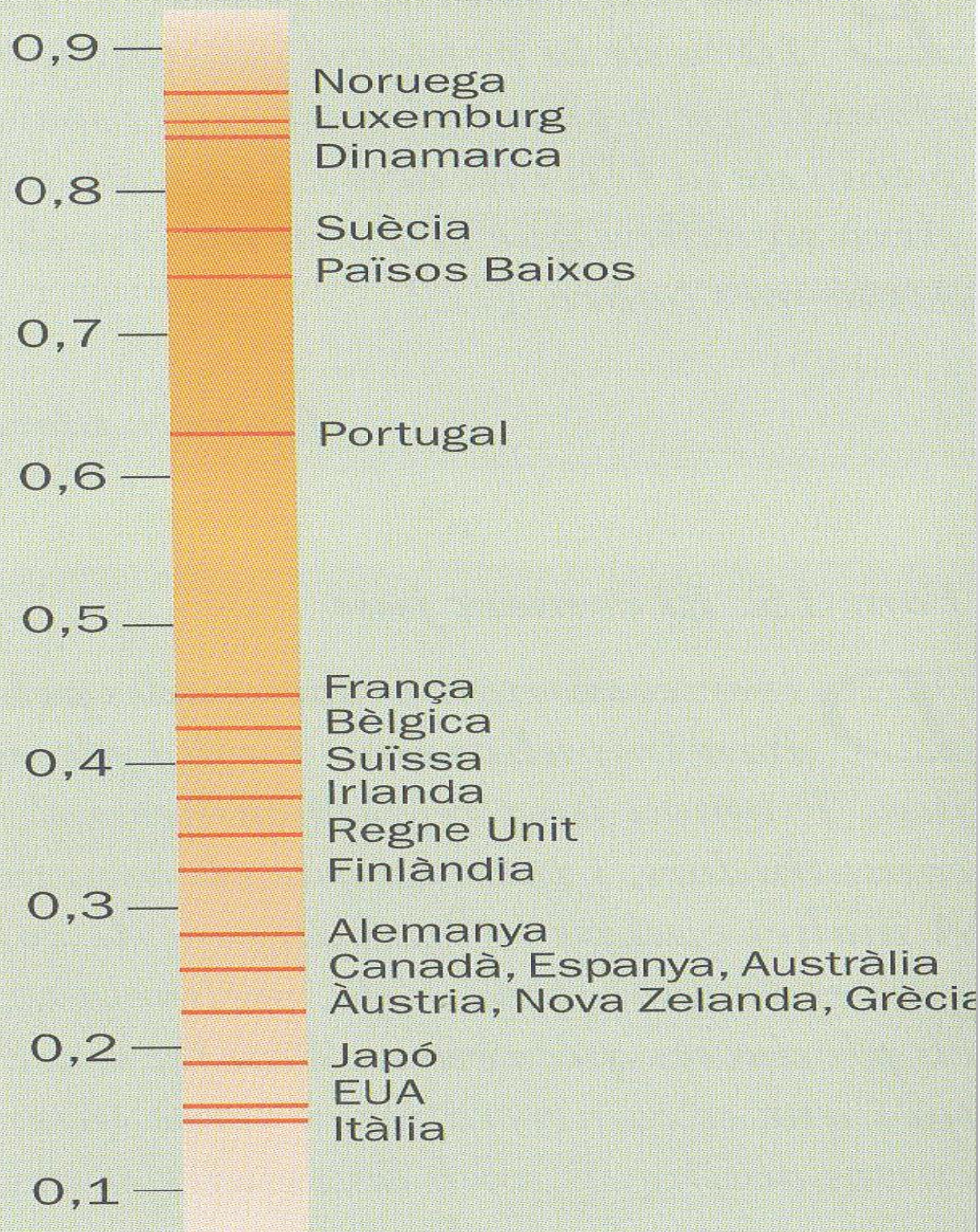
- Imperi rus
- Imperi britànic
- França
- Portugal
- Holanda
- Espanya

0 2500 5000 km

L AJUT AL DESENVOLUPAMENT

- Però la **humanitat és conscient** de la desigualtat i sectors polítics i organitzacions proposen diferents **mesures** d actuació.
- **Anul·lant el deute extern** dels Estats més pobres.
- Dedicar el **0,7%** de la Renda Nacional Bruta dels països rics al desenvolupament dels pobres (factible).
- Establir un **comerç just** i protegir les exportacions de països pobres.
- Ajut a entitats privades i persones **voluntàries** amb projectes desinteressats al marge dels governs (**ONG**).
- Cal incrementar l'ajut internacional i **repensar el model econòmic**.
- Cal acomplir els **objectius de desenvolupament del mil·lenni per al 2015**, marcats en la cimera del Mil·lenni de Nova York el 2000.

AOD com a percentatge del PNB, 2004 (%)

NORTE

HABÍA UNA VEZ...

UNA VEZ NO HABÍA...

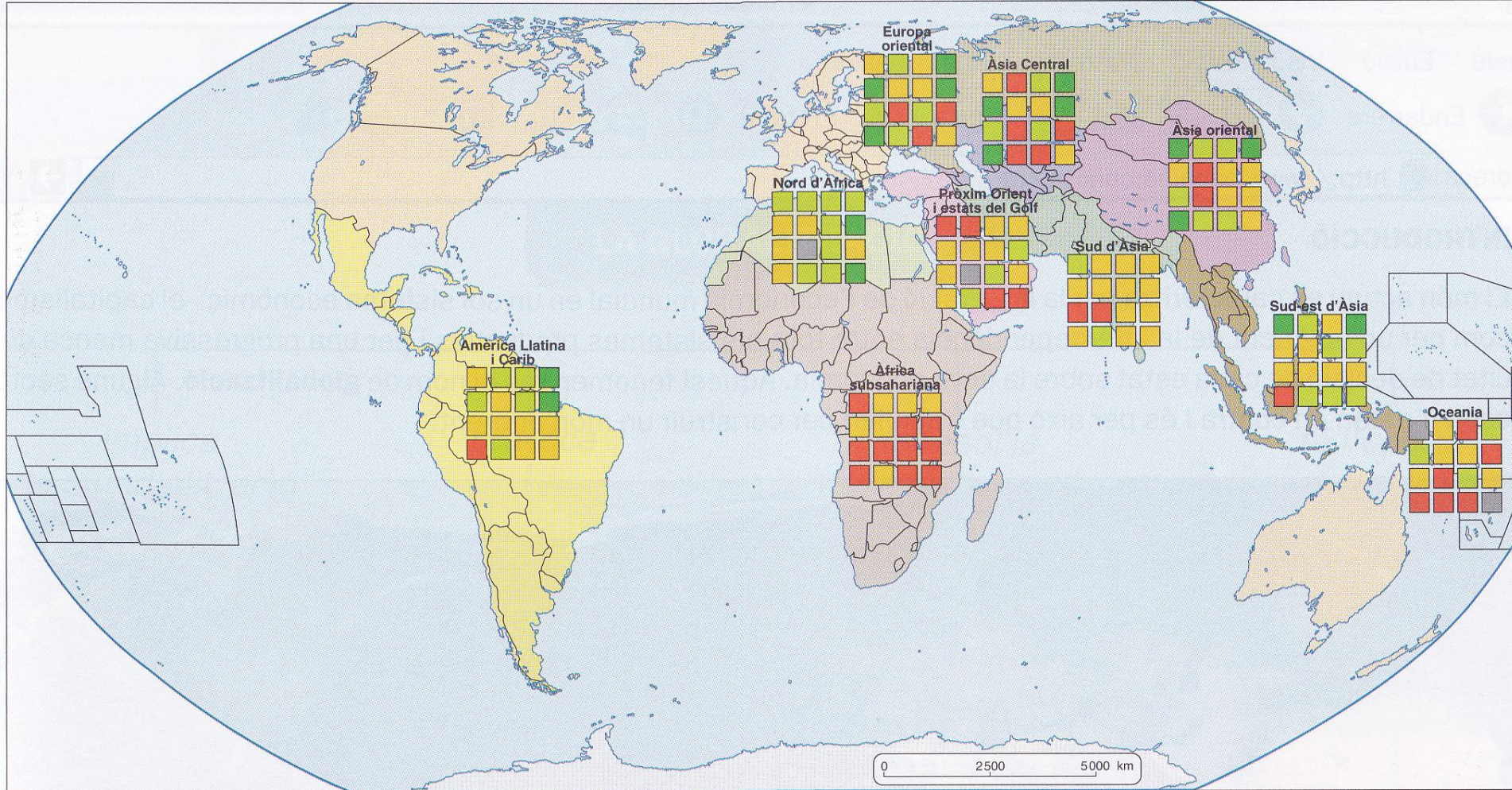
eneko.

SUR

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT DEL MIL·LENNI.

- 1. Eradicar la pobresa extrema i la fam.**
- 2. Assegurar l'Educació Primària per a tothom.**
- 3. Promoure la igualtat de gènere i l'autonomia de la dona.**
- 4. Reduir la mortalitat infantil.**
- 5. Millorar la salut materna.**
- 6. Combatre la sida, el paludisme i altres malalties.**
- 7. Garantir la sostenibilitat del medi ambient.**
- 8. Fomentar una associació mundial per al desenvolupament.**

Vídeo: La pobresa a l'Amèrica Llatina

Eradicar la pobresa extrema i la fam:

1. Disminuir a la meitat la quantitat de persones extremadament pobres.
2. Reduir a la meitat el percentatge de persones que passen fam.

Assegurar l'Educació Primària per a tothom:

3. Permetre que tots els nens i nenes acabin el cicle complet d'ensenyament primari.

Promoure la igualtat de gènere i l'autonomia de la dona:

4. Eliminar els desavantatges per a les nenes en l'ensenyament primari.
5. Promoure la igualtat en la feina.
6. Promoure una representació equitativa de dones als parlaments nacionals.

Reduir la mortalitat infantil:

7. Reduir en dos terços la mortalitat dels menors de 5 anys.
2. Generalitzar la vacunació contra el xarampió.

Millorar la salut materna:

9. Reduir en tres quartes parts la mortalitat materna.

Combatre la sida, el paludisme i altres malalties:

10. Fer retrocedir l'epidèmia de la sida.
11. Fer retrocedir l'epidèmia del paludisme.
12. Fer retrocedir l'epidèmia de la tuberculosi.

Garantir la sostenibilitat del medi ambient:

13. Frenar la desforestació.
14. Reduir a la meitat la quantitat de persones sense accés a l'aigua potable.
15. Reduir a la meitat la quantitat de persones sense accés a una xarxa de sanejament.
16. Millorar les condicions de vida en les zones marginals.

Objectius i metes del Mil·lenni

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

Cada quadrat representa el progrés aconseguit respecte a un Objectiu del Mil·lenni

- Sense millora o retrocés
- Objectiu inassolible per al 2015
- Objectiu en via de ser aconseguit
- Objectiu assolit o a prop d'assolir-se
- Dades insuficients

L'ESCASSETAT D'ALIMENTS A L'ÀFRICA

MANCA D'ALIMENTS

causes

Alt consum
recursos
naturals

Alta densitat
de població

Poca capacitat
de gestió estatal
i política

Baixa
productivitat
agrària

Efectes
climàtics
adversos

Base
cultural

factors

factors

factors

factors

factors

factors

Tècniques
no apropiades

Excessiva
divisió
de la terra

Falta d'accés
a la propietat
de la terra

Conflictes
bèl·lics

Monocultiu
d'exportació

Degradació
del medi

Excessiva càrrega
de treball
per a la dona

Deforestació

Deficient sistema
de conservació
dels aliments

Escassos ingressos.
Pocs recursos

Escassetat
d'aigua

Pràctiques
de nutrició
inadequades